

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
ul. Gorzowska 19
tel./fax 728-75-27
66-431 SANTOK

OPS.03.2/2020/AŁ

J. Kłystoski
02.03.2020.

WZROST	<i>Poprawe</i>
DATA	2020 -02- 27
DATA	2020 -02- 28

1501/2020
Woj
Woj

Santok, 27 lutego 2019 r.

Wójta Gminy Santok

w/m

Ośrodek Pomocy Społecznej w Santoku przedkłada sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Santoku za rok 2019 r.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
[Signature]
mgr Anita Łukowiak

**Sprawozdanie z działalności
Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy
w rodzinie w Santoku za rok 2019 r.**

Santok, luty 2020 r.

Wstęp

Rodzina to najważniejsze środowisko w życiu człowieka, kształtujące jego osobowość, system wartości, poglądy czy styl życia. Bardzo ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. W przypadku dezorganizacji, kiedy rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, dlatego bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, iż w relacjach międzyludzkich istniała ona zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członek rodziny – najbliższa rodzina w rozumieniu art.115 11 ustawy z dnia 6.06.1997 r. Kodeks karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc ma różne aspekty i oblicza. Jest procesem, gdyż nie pojawia się znienacka i dotyczy różnych sfer działalności człowieka.

Typy przemocy w rodzinie z jakimi spotykamy się w środowisku domowym:

1. zaniechywanie i przemoc wobec osób w podeszłym wieku,
2. przemoc wobec rodziców,
3. przemoc wobec małżonka
4. przemoc i zaniechywanie wobec dziecka
5. przemoc wobec rodzeństwa.

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwałe i rozległe następstwa w

psychice człowieka. Z powodu wielu następstw takich doświadczeń, cierpią nie tylko ci którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji, zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowania. Olbrzymie koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo.

Podstawa prawna

Zespół Interdyscyplinarny Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Santoku został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Santok Nr XXXVII.16 z dnia 15 lipca 2016 r. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego są skierowane do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie.

Głównym celem działalności Zespołu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie. Zespół powołany został, aby realizować zadania związane z zapewnieniem ofiarom przemocy w rodzinie adekwatnej do skali problemu pomocy i wsparcia.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych należy w szczególności:

1. przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie; ocena sytuacji problemowej; wypracowanie sposobu postępowania, który będzie miał na celu powstrzymanie przemocy oraz podejmowanie w tym celu działań przewidzianych przepisami prawa.
2. udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy:
  - a) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów;
  - b) podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu jej powstrzymanie;
  - c) zintegrowanie działań odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.
3. monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy;
4. podejmowanie wspólnych działań w ramach procedury „Niebieska Karta”
5. gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy.

6. sporządzanie wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy
7. występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Adresatami podejmowanych działań przez Zespół Interdyscyplinarny są przede wszystkim:

1. rodziny, w których zdarzają się przypadki stosowania przemocy wobec dziecka lub współmałżonka,
2. rodziny, w których dzieci są zaniedbywane (niedożywienie, brak opieki lekarskiej, brak realizacji obowiązku szkolnego itp.),
3. rodziny, w których nadużywa się alkoholu lub używa się niedozwolonych środków uzależniających,
4. rodziny, w których występują konflikty pomiędzy rodzicami a dzieckiem (dziećmi), pojawiają się zaburzenia zachowania dzieci na tle takich konfliktów, ucieczki z domów itd.,
5. rodziny, w których przynajmniej jedno z rodziców jest osobą nieletnią.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego wszczynane są na podstawie złożonego kwestionariusza zgłoszeniowego lub wypełnionego formularza „Niebieska Karta”. Uruchomienie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na podstawie wypełnionego kwestionariusza może nastąpić na:

1. prośbę rodziców lub innych dorosłych członków rodziny,
2. prośbę dziecka,
3. informacje uzyskane od członków społeczności lokalnej,
4. informacje od innych służb np. (urzędu pracy, Kościoła, organizacji pozarządowych).

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest w szczególności:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku

3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa przedstawicieli z różnych instytucji, łącząca swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują, odejmująca współpracę i działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy Santok. W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego powołuje grupy robocze. W skład grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Santoku wchodzi przedstawiciele:

1. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
2. gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
3. policji,
4. oświaty,
5. sądu rejonowego – kuratorzy sądowi.

Mogą również wchodzić przedstawiciele ochrony zdrowia oraz przedstawiciele innych podmiotów, a także specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinie
2. monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”
3. dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Podejmowanie interwencji w środowisku, wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieska Karta”. Instytucjami uprawnionymi do wypełniania formularza „Niebieska Karta” są:

1. jednostki organizacyjne pomocy społecznej,
2. gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych,
3. policja,
4. oświata,

---

5. ochrona zdrowia.

Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” przez przedstawiciela jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia. Przekazanie wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury. Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego po otrzymaniu formularza „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w ciągu 3 dni od dnia jego otrzymania, przekazuje go członkom zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Zakończenie procedury następuje w przypadku:

1. ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo
2. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych w zakresie niezbędnym do realizacji zadań mogą przetwarzać dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc dotyczące :

1. stanu zdrowia,
2. nałogów,
3. skazań,
4. orzeczeń o ukaraniu,
5. innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym bez zgody i wiedzy osób, których dane te dotyczą.

Wskazani członkowie zobowiązani są do zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań o których mowa powyżej. Obowiązek ten rozciąga się także na okres po ustaniu członkostwa w Zespole Interdyscyplinarnym oraz grupach roboczych.

W 2019 roku odbywały się posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Santoku, podczas których omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu, podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieska Karta”, ustalano plany działań w indywidualnych przypadkach, ale w większości powoływano grupy robocze, bowiem ważnym elementem jest interwencja kryzysowa skierowana zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak i sprawców oraz świadczenie specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, a także szeroko rozumianej pracy socjalnej osobom uwikłanych w przemoc oraz w problemy współistniejące.

W okresie sprawozdawczym:

1. odbyły się 22 grupy robocze
2. objęto pomocą 13 rodzin
3. prowadzono 13 Niebieskich Kart, w tym
  - a) 1 Karta była kontynuacją z roku 2018
  - b) zakończono procedurę dla 7 Kart
  - c) kontynuowano procedurę dla 6 Kart.

Wszystkie Niebieskie Karty zostały założone przez policję.

Liczba osób objętych pomocą ZI	Ogółem	42
w tym kobiety	ogółem	14
	w tym niepełnosprawne	3
	w tym osoby starsze	3
w tym mężczyźni	ogółem	19
	w tym niepełnosprawni	1
	w tym osoby starsze	2
w tym dzieci	ogółem	9
	w tym niepełnosprawne	0

Źródło: opracowanie własne

	2018	2019
Ilość objętych pomocą rodzin	14	13
Ilość założonych Niebieskich Kart	14	13 (w tym 1 z 2018)
Ilość zakończonych procedur w danym roku	6	7
Ilość kontynuowanych z roku poprzedniego	4 (w tym 1 z 2017)	1

Źródło: opracowanie własne

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Anna Łukowiak

PRZEWODNICZĄCY
Zespołu Interdyscyplinarnego

Helena Rałowska